

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 55 0 Rs 004356 23 Rev
Sarajevo, 08.02.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatima Imamović, kao predsjednica vijeća, Suad Kurtović i Snježana Malešević, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: Đ.M., sin J., iz Č..., koga zastupa Advokatsko društvo „Palameta & Palameta“ d.o.o. Mostar, Ulica Kralja Zvonimira broj: 15., protiv tuženog: J.P. Broting d.o.o. Čitluk, Duhanski trg broj: 1, koga zastupa punomoćnica Ivana Grizelj Ćorluka, advokatica iz Gruda, Ulica Republike Hrvatske broj: 17b., radi regulisanja radno-pravnog statusa i isplate, v.s. 63.371,14 KM, te po protivtužbi tuženog protiv tužitelja, radi neosnovanog bogaćenja, v.s. 72.318,66 KM, odlučujući o podnesenoj reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 55 0 Rs 004356 21 Rsž od 18.05.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.02.2024. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Zahtjevi tužitelja i tuženog za naknadu troškova postupka nastalih u postupku povodom revizije se odbijaju.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Čitluku broj: 55 0 Rs 004356 19 Rs od 09.07.2021. godine:

„1. Tužba tužitelja Đ.M. se odbacuje u dijelu koji se odnosi na tužbene zahtjeve kojim traži:

- utvrđenje da je tužitelj u stalnom radnom odnosu kod tuženog J.P. Broting d.o.o. Čitluk na neodređeno vrijeme počevši od 01.05.2013. godine, s tim da je od 11.11.2015. godine obavljao poslove stručnog savjetnika, od kada i za koje radno mjesto je tuženi dužan zaključiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa tužiteljem i izvršiti prijavu kod svih nadležnih tijela i ustanova,
- isplatu novčanih iznosa koji se odnose na ime plaća za vremenski period od 01.01.2018. godine do 30.04.2020. godine sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama,
- uplatu putem Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje, za vremenski period počev od 01.01.2018. godine pa sve do 30.04.2020. godine pripadajućih doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, te dostavljanje Federalnom zavodu MIO/PIO pripadajućih obrazaca sa podacima potrebnim za ostvarivanje prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja,

- isplatu naknade na ime prijevoza na posao i sa posla mjesečne novčane iznose za vremenski period od 01.01.2018. godine do 30.04.2020. godine sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama
- isplatu novčanih iznosa na ime naknade za korištenje godišnjeg odmora (regresa) u 2018. godini i 2019.god., sa pripadajućom zakonskom zateznom
- isplatu na ime naknade za ishranu u tijeku radnog vremena (topli obrok) mjesečnih novčanih iznosa za vremenski period i to za 1/2018. godine do zaključno za 04/2020 godine, sve sa zakonskom zateznom kamatom
- isplatu novčanog iznosa na ime naknade za slučaj smrti užeg člana obitelji, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

2. Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja Đ.M., koji glasi:

„Dužan je tuženi isplatiti tužitelju naknadu na ime prijevoza na posao i sa posla mjesečne novčane iznose za vremenski period i to:

- novčani iznos od 118,40 KM, za vremenski period od 01.01.2016. godine do 31.01.2016. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.02.2016. godine do 29.02.2016. godine
- novčani iznos od 136,16 KM, za vremenski period od 01.03.2016. godine do 31.03.2016. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.04.2016. godine do 30.04.2016. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.05.2016. godine do 31.05.2016. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.06.2016. godine do 30.06.2016. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.07.2016. godine do 31.07.2016. godine
- novčani iznos od 136,16 KM, za vremenski period od 01.08.2016. godine do 31.08.2016. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.09.2016. godine do 30.09.2016. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.10.2016. godine do 31.10.2016. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.11.2016. godine do 30.11.2016. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.12.2016. godine do 31.12.2016. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.01.2017. godine do 31.01.2017. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.02.2017. godine do 29.02.2017. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.03.2017. godine do 31.03.2017. godine
- novčani iznos od 118,40 KM, za vremenski period od 01.04.2017. godine do 30.04.2017. godine
- novčani iznos od 136,16 KM, za vremenski period od 01.05.2017. godine do 31.05.2017. godine

- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.06.2017. godine do 30.06.2017. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.07.2017. godine do 31.07.2017. godine
- novčani iznos od 136,16 KM, za vremenski period od 01.08.2017. godine do 31.08.2017. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.09.2017. godine do 30.09.2017. godine
- novčani iznos od 124,32 KM, za vremenski period od 01.10.2017. godine do 31.10.2017. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.11.2017. godine do 30.11.2017. godine
- novčani iznos od 130,24 KM, za vremenski period od 01.12.2017. godine do 31.12.2017. godine,

a sve sa zakonskom zateznom kamatom i to na svaki pojedinačni mjesečni novčani iznos počevši od dana dospijeca svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa pa do konačne isplate, s tim da prvi novčani iznos dospijeva 28.02.2016. godine, a svaki sljedeći posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

3. Odbija se protutužbeni zahtjev tuženog J.P. Broting d.o.o. Čitluk, koji glasi:

„Dužan je tužitelj Đ.M isplatiti tuženom J.P. Broting d.o.o. Čitluk na ime neosnovanog bogaćenja i to stečeni iznos za plaće u ukupnom iznosu od 40.024,09 KM za razdoblje od 11.11.2015. godine do 31.12.2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa, pa do isplate, i to kako slijedi:

- za jedanaesti mjesec 2015. godine iznos od 1.033,30 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.12.2015. godine, pa do konačne isplate,
- za dvanaesti mjesec 2015. godine iznos od 1.549,95 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.01.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za prvi mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.02.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za drugi mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.03.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za treći mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.04.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za četvrti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.05.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za peti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.06.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za šesti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.07.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za sedmi mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.08.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za osmi mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.09.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za deveti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.10.2016. godine, pa do konačne isplate,

- za deseti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.11.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za jedanaesti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.12.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za dvanaesti mjesec 2016. godine iznos od 1.556,67 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.01.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za prvi mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.02.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za drugi mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.03.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za treći mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.04.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za četvrti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.05.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za peti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.06.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za šesti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.07.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za sedmi mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.08.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za osmi mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.09.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za deveti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.10.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za deseti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.11.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za jedanaesti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.12.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za dvanaesti mjesec 2017. godine iznos od 1.563,40 KM,

sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.01.2018. godine, pa do konačne isplate.

Dužan je tužitelj Đ.M. isplatiti tuženom J.P. Broting d.o.o. Čitluk, na ime neosnovanog bogaćenja, i to stečeni iznos za ukupne doprinose u ukupnom iznosu od 26.232,53 KM za razdoblje od 11.11.2015. godine do 31.12.2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja protutužbe tj. od 21.02.2020. godine, pa sve do konačne isplate.

Dužan je tužitelj Đ.M. isplatiti tuženom J.P. Broting d.o.o. Čitluk, na ime neosnovanog bogaćenja, i to stečeni iznos za korištenje godišnjeg odmora (regres) za 2016. i 2017. godinu ukupan iznos od 842,00 KM i to:

- za 2016. godinu iznos od 415,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počevši od dana isplate tužitelju tj. od 28.07.2016. godine, pa sve do isplate,
- za 2017. godinu iznos od 427,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od dana isplate tužitelju tj. od 23.06.2017. godine, pa sve do isplate.

Dužan je tužitelj Đ.M. isplatiti tuženom J.P. Broting d.o.o. Čitluk, na ime neosnovanog bogaćenja, i to stečeni iznos na ime naknade ishrane u toku radnog vremena (topli obrok) u ukupnom iznosu od 5.219,14 KM za razdoblje od 11.11.2015. godine do

31.12.2017. godine sa zakonskom zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinačnog mjesečnog iznosa, pa do isplate i to kako slijedi:

- za jedanaesti mjesec 2015. godine iznos od 129,64 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.12.2015. godine, pa do konačne isplate,
- za dvanaesti mjesec 2015. godine iznos od 194,46 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.01.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za prvi mjesec 2016. godine iznos od 158,46 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.02.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za drugi mjesec 2016. godine iznos od 174,09 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.03.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za treći mjesec 2016. godine iznos od 194,35 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.04.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za četvrti mjesec 2016. godine iznos od 174,30 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.05.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za peti mjesec 2016. godine iznos od 175,98 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.06.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za šesti mjesec 2016. godine iznos od 184,14 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.07.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za sedmi mjesec 2016. godine iznos od 174,72 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.08.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za osmi mjesec 2016. godine iznos od 183,04 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.09.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za deveti mjesec 2016. godine iznos od 183,04 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.10.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za deseti mjesec 2016. godine iznos od 174,72 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.11.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za jedanaesti mjesec 2016. godine iznos od 174,72 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.12.2016. godine, pa do konačne isplate,
- za dvanaesti mjesec 2016. godine iznos od 174,72 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.01.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za prvi mjesec 2017. godine iznos od 159,41 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.02.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za drugi mjesec 2017. godine iznos od 167,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.03.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za treći mjesec 2017. godine iznos od 192,97 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.04.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za četvrti mjesec 2017. godine iznos od 167,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.05.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za peti mjesec 2017. godine iznos od 176,19 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.06.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za šesti mjesec 2017. godine iznos od 184,58 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.07.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za sedmi mjesec 2017. godine iznos od 176,19 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.08.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za osmi mjesec 2017. godine iznos od 184,58 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.09.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za deveti mjesec 2017. godine iznos od 176,19 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.10.2017. godine, pa do konačne isplate,

- za deseti mjesec 2017. godine iznos od 184,58 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.11.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za jedanaesti mjesec 2017. godine iznos od 184,58 KM sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.12.2017. godine, pa do konačne isplate,
- za dvanaesti mjesec 2017. godine iznos od 813,89 KM,

sa zakonskom zateznom kamatom počevši od 01.01.2018. godine, pa do konačne isplate.“

4. Svaka stranka podmiruje svoje troškove postupka.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 55 0 Rs 004356 21 Rsž od 18.05.2023. godine žalbe tužitelja i tuženog se odbijaju kao neosnovane i pobijana presuda u cijelosti potvrđuje.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija navedenu presudu drugostepenog suda - u dijelu odluke po tužbi tužitelja i odluci o troškovima postupka zbog povreda odredaba parničnog postupka iz člana 209. Zakona o parničnom postupku koja je učinjena u postupku pred drugostepenim sudom i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom revizijskom sudu da u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev tužitelja, a potvrdi u dijelu u kojem je odbijen protutužbeni zahtjev tuženog, te ujedno tuženog obveže da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka saglasno troškovniku koji se nalazi u spisu predmeta, uvećano za troškove sastava žalbe u iznosu od 1.423,01 KM te troškove sudske takse na žalbu, ili pak ovu ukine, osim u dijelu u kojem je odbijen protutužbeni zahtjev tuženog, te predmet vrati drugostepenom sudu na ponovni postupak u ovome dijelu. Ističe zahtjev za naknadu troškova revizijskog postupka u vidu troškova sastava revizije po punomoćniku advokatu, uz troškove PDV-a od 17 % - u ukupnom iznosu od 2.163,92 KM.

U odgovoru na reviziju tuženi, osporavajući njenu osnovanost, predlaže da se revizija odbije. Ističe zahtjev za naknadu troškova revizijskog postupka u vidu troškova sastava odgovora na reviziju po punomoćniku advokatu, uz troškove PDV-a od 17 % - u ukupnom iznosu od 2.163,92 KM.

Revizija nije osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu u svemu saglasno odredbama člana 241. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), prema kojima se, saglasno odredbi člana 106. stav (1) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 98/15), ima provesti postupak u ovoj pravnoj stvari, - u daljem tekstu: ZPP - revizijski sud je utvrdio da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija izjavljena, a ni razlog na koji pazi po službenoj dužnosti, pa odlučio kao u izreci, iz sljedećih razloga:

Prema sadržajima spisa predmeta vidljivo je, prema navodima tužbe podnesene prvostepenom sudu dana 30.01.2019. godine, da su predmet raspravljanja po tužbi tužitelja njegovi tužbeni zahtjevi, usaglašeni sa nalazom i mišljenjem vještaka finansijske struke Zlatka Glavinića, dipl. ecc., u nastavku ročišta za glavnu raspravu održanom 09.06.2021. godine, kojima tužitelj traži da se utvrdi i tuženi obaveže u svemu, kako je naznačeno u ovome (potpuna reprodukcija kojeg u traženim iznosima izostaje u izreci presude prvostepenog suda).

Osnovanost tužbenih zahtjeva tužitelj zasniva na činjeničnim tvrdnjama:

- a) Tužitelj je dana 01.05.2013. godine sa tuženim zaključio ugovor o radu na neodređeno vrijeme i tada imenovan na funkciju direktora.
- b) Predmetnim ugovorom je predviđeno da se nakon isteka mandata ili nakon njegovog prestanka za vrijeme trajanja mandata tužitelj raspoređuje na radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi.
- c) Krajem 2015. godine tužitelj je u dogovoru s društvom, odnosno tijelima društva, te osnivačem, dao ostavku na mjestu direktora nakon čega je raspoređen i do danas obavlja poslove kod tuženog, i to poslove stručnog savjetnika.
- d) Međutim, počevši od dana 01.01.2018. godine tuženi mu je jednostrano prestao isplaćivati obaveze iz radnog odnosa bez donošenja bilo kakvog akta ili prekida radnog odnosa, s obzirom da je i dan danas prijavljen u penzijsko i zdravstveno osiguranje samo bez uplate doprinosa.
- e) Do 01.01.2018. novčana potraživanja redovito izmirivana osim potraživanja po osnovi prijevoza, tužitelj, s prestankom funkcije direktora, je vratio i više ne koristi službeno vozilo,
- f) Do maja mjeseca 2018. godine, odnosno do smrti oca, tužitelj je živio u H., jer je ocu zbog zdravstvenog stanja bila neophodna konstantna pomoć i njega, nakon toga perioda tužitelj stanuje u V., gdje također ima pravo na troškove prijevoza, s obzirom da je udaljenost mjesta rada do mjesta boravka veća od 2 km.
- g) Po njegovim saznanjima kod tuženog za obračun plaća i drugih novčanih primanja iz radnog odnosa analogno primjenjuje odredbe Pravilnika o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika donesenih od strane Općine Čitluk.

dosljedno kojima da se njegovi tužbeni zahtjevi pokazuje osnovanim.

Odlučujući u ovoj pravnoj stvari o predmetnim tužbenim zahtjevima tužitelja, u dijelu odlučnom za donošenje odluke o reviziji, zasnovanim na izloženom činjeničnom osnovu prvostepeni sud poprima opstojnost činjeničnih tvrdnji tužitelja, koje potvrđuje rezultat ocjene provedenih dokaza:

- tužitelj je imenovan za direktora tuženoga na period od četiri godine počevši od 01.05.2013. godine,
- dana 11.11.2015. godine tužitelj podnosi ostavku na mjesto direktora,
- istog dana Nadzorni odbor tuženog razrješava tužitelja dužnosti direktora.
- tuženi je tužitelju i nakon razrješenja dužnosti direktora, dakle, i nakon 11.11.2015. godine, do - zaključno sa 31.12.2017. godine -isplaćivao plaću, naknadu toplog obroka i regresa, te mu uplaćivao pripadajuće doprinose.

Iskazujući spornost pitanja da li je tužitelj zasnovao radni odnos kod tuženog na neodređeno ili određeno vrijeme, da li je tužitelju prestao radni odnos kod tuženog dana 11.11.2015. godine na temelju njegove ostavke i Odluke o razrješenju direktora poduzeća, te pripada li

tužitelju pravo na isplatu svih zatraženih novčanih iznosa, te posebno pripada li mu pravo na isplatu naknade za prijevoz za utuženi period, prvostepeni sud, ocjenjujući Ugovor o radu direktora društva, utvrđuje;

- ne temelju odluke Nadzornog odbora tuženog o imenovanju direktora društva Đ.M. tom odlukom imenovan na četverogodišnji mandat sa početkom od 01.05.2013. godine parnične stranke su zaključile Ugovor o radu direktora društva kojim se uređuju međusobna prava i obveze Društva i direktora društva u skladu s funkcijom direktora i potrebama Društva (čl. 1. Ugovora),

te ocjenjuje da je navedenim Ugovorom o radu direktora društva, tužitelj zasnovao kod tuženog radni odnos na neodređeno vrijeme, što proizlazi iz člana 2. označenog Ugovora, koji glasi:

„Ugovorne strane sporazumno utvrđuju da je Đino Medić dipl. oec. zasnovao radni odnos u ovom Društvu na neodređeno vrijeme i započeo s radom 01.05.2013. godine kao direktor.“

koja odredba je jasna i ne stvara nikakvu dilemu oko radnog angažiranja tužitelja koji je navedenim ugovorom zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme, te je kao direktor počeo s radom 01.05.2013. godine, isključujući mogućnost drugačijeg tumačenja.

Po ocjeni i zaključku prvostepenog suda, podnošenjem ostavke na mjesto direktora, tužitelj nije jednostrano raskinuo predmetni Ugovor, niti je Ugovor raskinut donošenjem odluke Nadzornog odbora od 11.11.2015. godine, kojom je tužitelj razriješen dužnosti direktora, jer, u smislu člana 16. Ugovora za raskid Ugovora potrebna je odluka o raskidu, koju ni jedan od ugovornih strana nije donijela, dakle, kako to cijeni prvostepeni sud, ostavkom direktora i odlukom Nadzornog odbora direktoru je prestao mandat direktora ali time nije prestao njegov radni odnos kod tuženog, pa tužitelju, u smislu člana 18. označenog Ugovora, pripada iznos plaće određen ovim Ugovorom do isteka ovog Ugovora, bez obzira na koje radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi bude raspoređen, tako da je tužitelj, nakon što je razriješen dužnosti direktora, trebao biti raspoređen na neko drugo radno mjesto kod tuženog, ali da do isteka Ugovora, dakle, do zaključno sa 30.04.2017. godine, ima pravo na plaću za mjesto direktora.

Slijedom navedenog zaključka, cijeneći da je nesporno tuženi do isteka Ugovora o radu direktora društva isplaćivao tužitelju plaće, topli obrok i regres, te uplaćivao doprinose, i da je to činio i nakon isteka označenog Ugovora sve do zaključno sa 31.12.2017. godine, iako s tužiteljem nije zaključio ugovor o radu za drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, da bi, počevši od 01.01.2018. godine tuženi prestao tužitelju isplaćivati plaće i ostale naknade te mu je prestao uplaćivati i doprinose, a to je prestao činiti bez donošenja pisane odluke, pa nadalje:

- iz iskaza tužitelja da proizlazi da je na sastanku kojem su prisustvovali tadašnji predsjednik skupštine Brotinga I.J., predsjednik nadzornog odbora A.Z., M.R. kao predsjednik Općinskog vijeća i tužitelj, dogovoreno da, zbog protesta protiv Općine, tužitelj podnese ostavku na mjesto direktora, da će do isteka mandata ostati ista plaća i ostali uvjeti, a poslije isteka mandata da mu se nađe neko mjesto stručnog savjetnika, eventualno u računovodstvu,
- da mu je cijelo vrijeme nakon ostavke do zaključno s 12. mjesecom 2017. godine isplaćivana plaća, topli obrok i ostalo,

- da je od v.d. direktora P.S. (koji je na mjesto v.d. direktora tuženog na period od šest mjeseci imenovan nakon razrješenja Đ.M.) tražio da zaključe ugovor o radu, ali da je on to jedno vrijeme izbjegavao, a kasnije nije htio potpisati ugovor, ali mu je isplaćivao sve plaće od ostavke sve dok je on bio na mjestu v.d. direktora,
- da ni sljedeći v.d. direktora A.P. (koji je imenovan nakon isteka mandata P.S.) nije s njim htio potpisati ugovor,

dakle, kako to zaključuje prvostepeni sud, da je tužitelj, počevši od Odluke o razrješenju direktora 11.11.2015. godine znao da njegov radno-pravni status kod tuženog treba riješiti zaključenjem novog ugovora o radu za radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, da je, a nakon što je tuženi prestao s isplatom plaća i ostalih naknada, u četvrtom mjesecu 2018. godine, tražio od tuženog da zaključe novi ugovor o radu, da tuženi to nije htio, te je negirao da je tužitelj u radnom odnosu kod tuženog, a da je tužitelj, saglasno odredbi člana 114. st. 2. Zakona o radu („Službene novine FBiH“, broj: 26/2016, 89/2018, 23/2020 - odluka US 49/2021 - dr. Zakon. 103/2021 i dr. Zakon i 44/2022 - u daljem tekstu: Zakon o radu iz 2016. godine) morao u roku od 90 dana od kada je tuženi u 2018. godini odbio zaključenje novog ugovora o radu, podnijeti tužbu radi zaštite svojih prava, što tužitelj ne čini sve do dana 04.02.2020. godine - preinačenjem tužbe u ovoj pravnoj stvari isticanjem novog tužbenog zahtjeva kojim traži da se utvrdi da je u radnom odnosu kod tuženog na neodređeno vrijeme počevši od 01.05.2013. godine, s tim da je od 11.11.2015. godine obavljao poslove stručnog savjetnika, a ponovo je u pogledu ovog zahtjeva preinačio tužbu na nastavku pripremnog ročišta održanom 09.06.2020. godine, kada je istakao zahtjev kojim traži da se utvrdi da je u stalnom radnom odnosu kod tuženog na neodređeno vrijeme počevši od 01.05.2013. godine, s tim da je od 11.11.2015. godine obavljao poslove stručnog savjetnika, od kada i za koje radno mjesto je tuženi dužan zaključiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa tužiteljem i izvršiti prijavu kod svih nadležnih tijela i ustanova, dakle, navedeni tužbeni zahtjev tužitelj je istakao po proteku navedenog prekluzivnog roka, čime je izgubio pravo tražiti da se utvrdi da je u stalnom radnom odnosu kod tuženog na neodređeno vrijeme počevši od 01.05.2013. godine, s tim da je od 11.11.2015. godine obavljao poslove stručnog savjetnika, od kada i za koje radno mjesto je tuženi dužan zaključiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa tužiteljem i izvršiti prijavu kod svih nadležnih tijela i ustanova, opredjeljujući se, primjenom člana 67. stav 1. tačka 2. i člana 68. ZPP-a, na odluku o odbacivanju tužbe tužitelja, kao neblagovremene, u dijelu koji se odnosi na navedeni zahtjev i u dijelu koji se odnosi na novčana potraživanja u razdoblju od 01.01.2018. godine do 30.04.2020., a kojom tužitelj za navedeno razdoblje od 01.01.2018. godine do 30.04.2020. godine traži isplatu plaća pripadajućih doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje, naknade za prijevoz i za ishranu, te naknade za korištenje godišnjeg odmora (regresa) za 2018. i 2019. godinu, te isplatu naknade za slučaj smrti užeg člana obitelji, sve sa pripadajućim zateznim kamatama.

Odlučujući u preostalom dijelu zahtjeva tužitelja - koji se odnosi na isplatu naknade za prijevoz na relaciji H.-Č.-H. za razdoblje od 01.01.2016. do 31.12.2017. godine, prvostepeni sud nalazi da se ovaj odnosi na period u kojem je tuženi isplaćivao tužitelju plaću i ostale naknade i to do 30.04.2017. godine na osnovu Ugovora o radu direktora društva, a nakon toga do 31.12.2017. godine bez zaključenog novog ugovora o radu, ali po svojoj dobrovoljnoj odluci, tako da tužitelj neosnovano smatra da ima pravo na naknadu troškova prijevoza za navedeni period jer da je, kako što navodi, do maja 2018. godine, odnosno do smrti oca, živio u H., te da nakon toga perioda tužitelj stanuje u V., s obzirom da iz Obavijest MUP HNK Čitluk za tužitelja od 03.06.2020. proizlazi da je njegova adresa prebivališta Donji Hamzići

b.b., općina Čitluk, a iz obavijesti MUP HNK Čitluk na ime J.M. od 04.07.2018. godine, vidljivo je da je i njegova adresa prebivališta ...

U razdoblju od 01.01.2016. godine do 31.12.2017. godine, kako to iskazuje prvostepeni sud, važila je Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće, dodataka na plaću i naknada plaće izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih dužnosti i savjetnika, državnih službenika i namještenika općine Čitluk („Službeno glasilo Općinskog vijeća općine Čitluk“, broj 4/2014) kojom je u članu 24. propisano pravo na naknadu za troškove prijevoza na posao i s posla državnog službenika i namještenika u slučaju ako je njegovo mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra, a tužitelj je stanovao u V., tako da se njegov zahtjev za isplatu naknade za prijevoz za razdoblje od 01.01.2016. godine do 31.12.2017. godine na relaciji H.-Č.-H. nije osnovan, koji, kao takav, prvostepeni sud odbija.

Slijedom utvrđenja da je tužitelj u navedenom razdoblju stanovao u V., sud nije odlučivao o isplati naknade za prijevoz na relaciji V.-Č.-V. u navedenom razdoblju jer to tužitelj nije ni tražio, pri čemu iskazuje da ni u tom slučaju nije osnovan navedeni zahtjev, jer je utvrđeno da, saglasno nalazu i mišljenju vještaka saobraćajne struke Ivana Tomasa, koji je, neposrednim mjerenjem obavljenim dana 08.07.2020. u prisutnosti tužitelja i predstavnika tuženog, utvrdio da udaljenosti od sjedišta tuženog do adrese tužitelja iznosi: - do dvorišne kapije 1.980,4 m, - do početka stepenica 1.994,9 m i do ulaznih vrata 1.999,3 m, dakle, na udaljenosti manjoj od dva kilometra, čime ne predstoji pravo na ovu naknadu.

Odlučujući o podnesenim žalbama tužitelja i tuženog izjavljenim na navedenu presudu prvostepenog suda drugostepeni sud pobijanom presudom u pobijanom dijelu po reviziji - odluke po tužbi tužitelja - prihvatajući označena činjenična utvrđenja prvostepenog suda, prihvata i njegove zaključke i odluku, čime da se žalba pokazuje neosnovanom, opredjeljujući se na odluku o njenom odbijanju i potvrđivanju prvostepene presude.

Prema ocjeni ovoga revizijskog suda pobijana presuda drugostepenog suda u označenim pobijanim dijelovima je pravilna i zakonita, a prigovori revizije nisu osnovani.

Suprotno tvrdnjama revizije drugostepeni sud je rješavajući o žalbi tužitelja u smislu odredbi člana 231. ZPP-a pravilno ocijenio da je prvostepeni sud izvedene dokaze prosudio po slobodnom uvjerenju i svoje uvjerenje opravdao uvjerljivim i logičnim razlozima da bi se moglo provjeriti da li ovo ima pravnu i činjeničnu osnovu, navodeći valjane razloge za ocjenu materijalnih dokaza na kojima tužitelj zasniva osnovanost tužbenog zahtjeva u ovoj pravnoj stvari, te pravno relevantne prigovore tuženog. Uvjerenje o neosnovanosti žalbenih prigovora tužitelja drugostepeni sud je opravdao valjanim razlozima koje kao pravilne prihvata i ovaj sud, s obzirom da nisu u suprotnosti sa zapisnicima o izvedenim dokazima i samim dokazima koji se nalaze u spisu predmeta, a imaju uporišta i u odredbama materijalnog prava primjenom osnovom kojih je razriješen sporni odnos. Dosljedno navedenom proizlazi da se revizijski navodi tužitelja da je pred drugostepenim sudom ostvarena povreda odredaba parničnog postupka u smislu odredbi člana 209. ZPP-a pokazuju neosnovanim.

Stoga neosnovano ostvarenje revizijskog osnova u vidu navedene povrede postupka tužitelj nalazi u navodima:

- nejasni su razlozi zbog kojih drugostepeni sud potvrđuje presudu prvostepenog suda u pogledu tužbenog zahtjeva tužitelja, s obzirom da je iz svih dokaza koji su provedeni tokom postupka jasno kako je isti zahtjev osnovan u cijelosti,
- nižestepeni sudovi nisu imali niti jedan opravdan razlog za donošenje ovakvih odluka, niti takve odluke imaju uporište u relevantnim zakonskim odredbama te provedenim dokazima, te su njihove presude nepravilne i nezakonite, predstavljaju odraz u prvom redu pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredbi parničnog postupka,
- drugostepeni sud, prilikom odlučivanja po izjavljenoj žalbi tužitelja, očigledno njene navode nije uzimao u obzir, već je bez kritičke ocjene prvostepene presude sa provedenim dokazima istu presudu potvrdio, što nije u skladu sa odredbom čl. 8 ZPP-a, a koje postupanje predstavlja povredu odredbi parničnog postupka,
- kao razlog potvrđivanja prvostepene presude u pogledu dijela tužbenog zahtjeva tužitelja koji se odnosi na utvrđivanje stalnog radnog odnosa, te isplate pripadajućih naknada iz radnog odnosa za predmetni vremenski period, drugostepeni sud se u obrazloženju svoje odluke poziva na neblagovremenost tužbe za ostvarenje radno- pravnog odnosa, pritom navodeći odredbe čl. 114. Zakona o radu,
- međutim, takvi navodi drugostepenog suda su u cijelosti nejasni i kontradiktorni drugim navodima sadržanim u istoj odluci, uzimajući u obzir da isti sud u istoj odluci navodi i kako je nesporna činjenica kako je tužitelj kod tuženog zasnovaovao radni odnos na neodređeno vrijeme, te da se zaključeni ugovor ima smatrati ugovorom o radu kojim se zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme, kao i da ostavkom sa funkcije direktora i odlukom o razrješenju tužitelja kao direktora istom nije prestao radni odnos kod tuženog i isti je trebao biti raspoređen na neko drugo radno mjesto kod tuženog,
- stav drugostepenog suda, kojim se potvrđuje odluka o odbijanju tog dijela tužbenog zahtjeva takođe predstavlja povredu odredbi parničnog postupka jer je i više nego jasno da drugostepeni sud nije kritički cijenio sve dokaze, kako pojedinačno tako i u svezi, čime se ponovno narušava primjena čl. 8. ZPP-a,

jer ovi, s obzirom na predmet raspravljanja u ovome dijelu, iskazane razloge drugostepene presude, nemaju uporišta u jasnim i potpunim razlozima pobijane presude drugostepenog suda.

Tvrdeći u daljim revizijskim navodima:

- o kontradiktornosti pozivanja Suda na neblagovremenost tužbe tužitelja pa onda samim time i nezakonitost odluke kojom se potvrđuje presuda prvostepenog suda ukazuju i sljedeće činjenice utvrđene tokom postupka:
 - nesporno je utvrđeno da tuženi, usprkos isplatama plaća i doprinosa sa tužiteljem nije zaključio ugovor o radu kojim bi detaljnije regulirao međusobna prava i obveze zaposlenika i poslodavca za novo radno mjesto tužitelja, iz nama neznanih razloga,
 - no takođe, nesporno je i da je tuženi vršio tužitelju isplatu plaće i doprinosa za rad koji je isti obavljao za tuženog u tom vremenskom periodu nakon ostavke na mjesto direktora te da je tuženi tužitelju za obavljene rad vršio isplate plaća i doprinosa sve do 01.01.2018. godine, dakle, više od 2 (dvije) godine od dana ostavke tužitelja na mjesto direktora, pa uzimajući u obzir činjenicu da je

tužitelj temeljem ugovora o radu od 01.05.2023. godine i nakon ostavke na mjesto direktora tuženog nastavio raditi kod tuženog u periodu dužem od dvije godine, te da je uredno dolazio na posao, i uredno izvršavao svoje radne zadatke, to je jasno da se shodno odredbama Zakona o radu F BiH („Službene novine Federacije BiH” broj: 43/99, 32/00 i 29/03) ima smatrati da su tužitelj i tuženik zaključili ugovor na neodređeno vrijeme, a što navodi i sam Sud u svojoj presudi,

- pravilno je Sud utvrdio da je ugovor o radu zaključen između tužitelja i tuženika ugovor o radu na neodređeno vrijeme i da isti nije raskinut ostavkom tužitelja na mjesto direktora tuženog, te da je tužitelj po isteku četverogodišnjeg mandata na mjestu direktora tuženog trebao nastaviti raditi na radnom mjestu kod tuženog koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, kao što tužitelju nije prekinut radni odnos sa tuženim ostavkom na mjesto direktora tuženog,
- da tužitelju nije prekinut radni odnos sa tuženim, jasno je i iz uvjerenja iz matične evidencije kao i dopisa Porezne uprave F BiH, Kantonalni porezni ured Mostar od 17.06.2020. godine i 07.07.2020. godine, te priložima dostavljenim uz iste, iz kojih dokaza se zaključuje da je tužitelj u radnom odnosu sa tuženim od 01.05.2013. godine, kao dana zaključenja ugovora, te da je tek na dan 14.02.2020. godine tuženi izvršio odjavu tužitelja kao svog zaposlenika sa službenih evidencija, kao što je vidljivo i da je tužitelj kod tuženog bio prijavljen na puno radno vrijeme od 8 sati,
- ne samo da je tuženi učinio prednje, već je isti pokušao odjaviti tužitelja retroaktivno u 2020. godini sa danom odjave 11.11.2015. godine, što je vidljivo iz dokumentacije koja je dostavljena od strane nadležne porezne uprave, a koje radnje tuženog su apsolutno protivne zakonu, na što je i upozoren od strane nadležnog organa, dakle, gore navedenim obrascem tuženi je jednostranim postupanjem izvršio odjavu tužitelja sa službenih evidencija. bez ikakve odluke i bez znanja tužitelja, s obzirom da istom nikada nikakva odluka tuženog nije dostavljena, a osnovom koje odluke bi isti mogao potraživati i tražiti zaštitu svojih prava, pa je zaključak suda, kojim je odbacio dio tužbenog zahtjeva tužitelja zbog proteka prekluzivnog roka u cijelosti nepravilan nelogičan obzirom da tužitelj nije imao nikakvu odluku tuženog, niti mu je tuženi ikada dostavio bilo kakvu svoju odluku kojom na bilo koji način otkazuje ugovor o radu osnovom koje bi tužitelj eventualno mogao zaštititi svoja prava i interese i podnijeti
- tuženi tokom ovog postupka nije pružio niti jedan dokaz da bilo kakva odluka temeljem koje je radni odnos tužitelja sa tuženim prestao postoji kao što nije pružio, niti je mogao pružiti dokaz, da je takvu odluku dostavio tužitelju, a što je trebao učiniti ukoliko odluka postoji,
- ukoliko sud već tvrdi da se zaključeni ugovor od 01.05.2013. godine ima smatrati ugovorom o radu kojim se zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme, zbog čega onda isti sud odbacuje tužbeni zahtjev tužitelja u pogledu utvrđivanja stalnog radnog odnosa pozivajući se na neblagovremenost tužbe? Ovakvi navodi Suda su u cijelosti neosnovani i nisu u skladu sa provedenim dokazima jer je kao što smo to već i ranije navodili, tužitelj sa tuženikom pokušavao pristupiti zaključivanju pismenog ugovora o radu poradi ugovaranja detalja novog radnog mjesta s tim da je tužitelj cijelo to vrijeme te nakon toga uredno dolazio na posao u prostorije tuženog i obavljao poslove svog radnog mjesta, i to sve u periodu dužem od 2 godine nakon ostavke na

mjesto direktora tuženika, čime je opravdano smatrao da je u radnom odnosu sa tuženikom cijelo to vrijeme. Naravno, uz sve to stoji i činjenica da tuženik nikada nije donio odluku kojom bi tužitelju ukazao na drugačije pa stoga tužitelj nije niti mogao ranije poduzimati bilo kakve radnje u smislu zaštite svojih prava i interesa, a činjenica je da u pravu „rekla-kazala” nije zadovoljavajuća forma akta temeljem koje bi tužitelj mogao podnositi bilo kakve tužbe,

pa, nadalje, u odbijajućem dijelu odluke po tužbi tužitelja:

- očigledno je da je tužitelj stanovao sa svojim ocem sve do njegove smrti, što je podrazumijevalo da je vrijeme kada nije bio na poslu provodio u D.H., a da je u vremenu kada je isti morao ići na posao, skrb o ocu preuzimala K.M., koja je izjavila da je dolazila na navedenu adresu ujutro u 07:00, 07:30 h kada bi tužitelj polazio na posao kod tuženog i ostajala tu do 15:00 h kada bi se tužitelj vratio sa posla,
- nadalje, i iz evidencija službenih organa zaduženih za vođenje podataka o prebivalištu osoba, vidljivo je da je adresa prebivišta tužitelja D.H., što u cijelosti odgovara navodima tužitelja vezano za njegovo stanovanje do smrti svog oca,

po ocjeni revizijskog suda tužitelj iznošenjem navedenih revizijskih tvrdnji iznosi svoju ocjenu provedenih dokaza, na način da iznosi drugačije činjenično stanje iz kojeg izvodi svoj činjenični zaključak, čime uključuje prigovor pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, iz kog razloga se revizija, saglasno odredbama člana 240. stav 2. ZPP-a ne može izjaviti.

Cijeneći da je u razrješenju spornog odnosa sadržanom u tužbenom zahtjevu tužitelja za utvrđenje da je tužitelj zaposlenik tuženog, te posljedično tome obaveza tuženog sadržana u preostalom dijelu tužbenog zahtjeva, u kom dijelu se revizijom tužitelja pobija drugostepena presuda, slijedom označenih pravila materijalnog prava, drugostepeni sud u pogledu odlučnih činjenica utvrdio navedeno činjenično stanje, kojim je u smislu odredbi člana 240. stav 2. ZPP vezan revizijski sud, po shvaćanju revizijskog suda, drugostepeni sud je utemeljio svoju odluku na odredbi materijalnog prava koju nije trebao primijeniti, pri čemu pogrešna primjena materijalnog prava ne postoji jer i uz primjenu materijalno-pravne odredbe koju treba primijeniti, slijedom razloga revizijskog suda koji slijede, je valjalo donijeti jednaku odluku, dosljedno čemu se revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava, na koji sud pazi i po službenoj dužnosti, pokazuje neosnovanim.

Navedeno iz razloga što takva odluka nije nezakonita pa se ne može preinačiti, a ukidanje te odluke ne bi imalo nikakvog smisla jer bi se ponovo morala donijeti jednaka odluka, samo što bi se u njoj sud pozvao na druge materijalno pravne propise.

Naime, radi razrješenja ovih revizijskih tvrdnji u prvom redu je za ukazati u pogledu primjene materijalnog prava u skladu sa kojim se ima razriješiti sporni odnos, da je podnošenjem tužbe u ovoj pravnoj stvari dana 30.01.2019. godine tužitelj pokrenuo parnični postupak za zaštitu povrijeđenih subjektivnih prava iz radnog odnosa, u vidu isplate pripadajućih naknada, da bi tokom postupka konačno preinačio svoj tužbeni zahtjev - isticanjem novog zahtjeva za utvrđenje i isplatu uz postojeći dana 04.02.2020. godine, čime se u pogledu zahtjeva za utvrđenje ovaj dan ima smatrati danom podnošenja tužbe.

Na taj dan podnošenja tužbe na snazi je bio Zakon o radu iz 2016. godine, koji da je stupio na snagu 20.08.2015. godine (s tim da zbog odluke Ustavnog suda F BiH broj U-29/15 nije važio u periodu od 16.03.2016. godine do 14.4.2016. godine).

Odredbom člana 173. ovoga zakona je propisano:

“Postupci ostvarivanja i zaštite prava radnika, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, završit će se prema odredbama Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03).”

a odredbom njegovog člana 183.:

“Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03).”

Dakle, ovim zakonom se izričito regulišu vremenske granice važenja novog zakona, kao i pitanje da li će se on primijeniti i na pravne posljedice koje se po svojoj prirodi protežu i na period novog zakona ali samo u pogledu postupaka ostvarivanja i zaštite prava radnika, započetim prije stupanja na snagu novog zakona - Zakona o radu iz 2016. godine.

Za postupke ostvarivanja i zaštite prava radnika, započetim poslije stupanja na snagu novog zakona - Zakona o radu iz 2016. godine ovim zakonom nije ništa propisano, već da njegovim stupanjem na snagu prestaje da važi Zakon o radu iz 1999. godine.

Pojavljuje se pitanje sukoba vremenskog važenja sukcesivnih zakona. Ovo pitanje nije razriješeno prelaznim odredbama Zakona o radu iz 2016. godine, izuzev što je strogo razdvojen period važenja starog i novog zakona, dakle, da Zakon o radu iz 2016. godine priznaje i poštuje sva pravna dejstva nastala pod režimom Zakona o radu iz 2003. godine, ali da će, od dana njegovog stupanja na snagu, regulisati neposredno i ubuduće sve odnose koji ulaze u njegov djelokrug.

Upravo u skladu sa navedenim pravilima Zakon o radu iz 2016. godine, u svojim odredbama: Radno - pravni status direktora - u član 27. propisuje:

“ (1) Predsjednik i članovi uprave, odnosno poslovodni organ drugog naziva može poslovodnu funkciju obavljati u radnom odnosu ili bez radnog odnosa, u skladu sa pravilnikom o radu.

(2) Direktor može zasnovati radni odnos na neodređeno ili određeno vrijeme.

(3) Radni odnos na određeno vrijeme traje do isteka roka na koji je izabran direktor, odnosno do njegovog razrješenja.

(4) Na direktora se ne primjenjuju odredbe Glave IV-VII i XI ovog zakona.

(5) Ako direktor obavlja poslovodnu funkciju bez radnog odnosa, prava, obaveze i odgovornosti se uređuju ugovorom, u skladu sa opštim aktom poslodavca.“

Dakle, u konkretnoj pravnoj stvari imamo materijalno pravnu situaciju da je između tužitelja i tuženog u prošlosti - prije stupanja na snagu Zakona o radu iz 2016. godine - zasnovan pravni odnos u vidu zaključenja Ugovora o radu zaključenog dana 01.04.2013. godine, koji po svom sadržaju predstavlja menadžerski ugovor, koji je otkazan dana 11.11.2015. godine.

Navedeni pravni odnos proizvodi pravna dejstva i u momentu važenja Zakona o radu iz 2016. godine, povodom okolnosti koje su nastale poslije njegovog stupanja na snagu, koje se ogledaju u tome da tužitelji i nakon stupanja na snagu tog zakona nastavlja sa radom kod tuženog sve do dana 11.11.2015. godine, kada tužitelj podnosi ostavku na mjesto direktora, istog dana Nadzorni odbor tuženog razrješava tužitelja dužnosti direktora, a tuženi tužitelju i nakon razrješavanja dužnosti direktora, dakle, i nakon 11.11.2015. godine, do - zaključno sa 31.12.2017. godine - isplaćuje plaću, naknadu toplog obroka i regresa, te mu uplaćivao pripadajuće doprinose, od kada to ne čini.

Po ocjeni revizijskog suda, u navedenoj situaciji u pogledu materijalno pravnih posljedica otkaza tužitelju, dakle, da li na strani tužitelja nakon otkaza predstoji pravo na zaključenje ugovora o radu na neodređeno vrijeme u skladu sa njegovim stručnim sposobnostima se u pravilu primjenjuje Zakon o radu iz 1999. godine.

U tom slučaju ne radi se o povratnom dejstvu zakona, jer se zakon primjenjuje od njegovog stupanja na snagu na događaje i radnje nastale za vrijeme njegovog važenja, dakle, u ovoj pravnoj stvari na dan nastanka pravnog odnosa - danom otkaza 11.11.2015. godine.

Dakle, predstojala je obaveza prvostepenog suda da postupak u ovoj pravnoj stvari provede i završi prema odredbama Zakona o radu iz 2016. godine, a, u pogledu prava tužitelja nakon otkaza slijedom pravila temporalnog prava o vremenskom važenju pravne norme - prema pravilima materijalnog prava koji su bili na snazi u vrijeme otkaza na koji dan je na snazi Zakon o radu iz 1999. godine.

Odredbama člana 269. Zakonu o privrednim društvima („Službene novine FBiH“ br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 58/05, 91/07, 84/08, 63/10, 75/13) je propisano da Nadzorni odbor dioničkog društva nadležan je da: 5) imenuje upravu dioničkog društva; Član 276. Direktor predsjedava upravom, rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja dioničko društvo i odgovara za zakonitost poslovanja. Mandat direktora je četiri godine. Položaj, ovlaštenja, odgovornosti i prava direktora uređuju se ugovorom između nadzornog odbora i direktora.

U član 86. stav 1. tačka 6. Zakonu o radu iz 1999. godine - Način prestanka ugovora o radu - je propisano da Ugovor o radu prestaje, između ostalog, i otkazom poslodavca odnosno zaposlenika, dakle, u dijelu koji se odnosi na radno pravni status zaposlenika, a, kada je u pitanju ugovor koji sadrži i elemente menadžerskog ugovora, ovaj se cijeni po pravilima obligacionog prava.

Naime, kada je riječ o ugovoru o zapošljavanju menadžera, mora se poći od toga da se radi o mješovitom pravnom poslu koji sadrži elemente menadžerskog ugovora iz člana 276. stav 3. Zakonu o privrednim društvima i elemente ugovora o radu kao materijalno pravnog instituta radnog prava, te da ugovor o zapošljavanju menadžera ne uređuje samo pitanje njegovog statusa kao direktora-menadžera nego se tim ugovorom zasniva i radni odnos, a uvjete tog radnog odnosa, pri čemu se u njegovom menadžerskom dijelu njegov prestanak cijeni u skladu sa pravilima zasnovanog odnosa, dakle, obligacionog prava.

Stoga, slijedom iskazanih razloga ovoga revizijskog suda u ocjeni materijalno pravnog položaja tužitelja nakon otkaza, neosnovanim se pokazuju revizijske tvrdnje tužitelja kojima osporava pravilnost i zakonitost pobijane presude drugostepenog suda u dijelu Odluke o otkazu i posljedično tome odluka o pripadajućim naknadama plaća i naknada, unatoč tome što je u pogledu zahtjeva u ovome dijelu primijenjeno materijalno pravo iz Zakona o radu iz 2016. godine, jer istovjetan zaključak i odluka proizlazi primjenom navedenih relevantnih odredbi važećih na dan zaključenja Ugovora o radu i otkaza, dakle, tužitelj je imao pravo da nakon otkaza Ugovora o radu bude raspoređen na obavljanje odgovarajućih poslova kod tuženog na neodređeno vrijeme.

Stoga, po ocjeni revizijskog suda, u ovoj pravnoj stvari je neophodno poći od predmeta raspravljanja, omeđenom tužbenim zahtjevom tužitelja u ovome dijelu na utvrđenje u radnom sporu. Riječ je, dakle, o utvrđenju postojanja određenog pravnog odnosa (radno-pravnog iz kojeg za njega proizilaze određena prava koja tužitelj u ovome sporu takođe štiti).

Tužitelj može tražiti tužbom da se utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakvog prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave prije dospelosti zahtjeva za činidbu iz tog odnosa ili kada tužitelj ima kakav drugi pravni interes za podizanje takve tužbe.

Drugostepeni sud je ostvario pogrešan pravni pristup u ocjeni dopustivosti tužbe u ovoj pravnoj stvari jer je pravo na tužbu ocijenio kroz odredbe Zakona o radu, primjenjujući njegove prekluzivne rokove iz člana 114. st. 2., prema kojima je morao u roku od 90 dana od kada je tuženi odbio zaključenje novog ugovora o radu, podnijeti tužbu radi zaštite svojih prava.

Navedeno stoga što se radi o tužbi na utvrđenje, pa pravo na podizanje takve tužbe valja ocjenjivati prema odredbama člana 54. stav 1. i 2. ZPP-a. Podizanje takve tužbe nije vezano za rok, ali je pretpostavka za podnošenje tužbe na utvrđenje, između ostalog, postojanje pravnog interesa. Ukoliko ne bi postojao pravni interes tada se tužba odbacuje. Da li tužitelj ima pravni interes za podizanje tužbe na utvrđenje ili ne ocjenjuje se kada je tužba podnešena, odnosno prije donošenja odluke o tužbenom zahtjevu.

U konkretnoj pravnoj stvari tužba je odbačena zbog propuštanja rokova iz člana 114. stav 2. Zakona o radu, za što nije bilo osnova, jer je u pitanju tužba za utvrđenje, na što osnovano ukazuje tužitelj u svojim revizijskim tvrdnjama.

Međutim, pri odlučivanju po navedenom zahtjevu radi utvrđivanja njegove osnovanosti neophodno je sagledati i ostvarenje rokova za podizanje tužbe predviđenim propisima radnog prava. Navedeno jer se radi o strogim prekluzivnim zakonskim rokovima materijalnog prava unutar kojih stranka mora poduzeti određenu radnju ako ne želi da joj se ugasi ne samo pravo na isticanje zahtjeva već i samo subjektivno pravo.

Pri navedenom treba imati u vidu da tužba na utvrđenje u radnom sporu u odnosu na zaštitu povrijeđenih prava iz radnog odnosa ustanovljena pravilima materijalnog prava o radnim odnosima ne može biti paralelan put zaštite, jer bi na taj način bila potpuno otklonjena primjena odredaba radno-pravnih propisa.

Dakle, tužba na utvrđenje u radnom sporu nije vezana za rok, pa, u situaciji kakva je konkretna, da tužitelj zaštitu povrijeđenih prava iz radnih odnosa traži utvrđenjem postojanja

određenog pravnog odnosa nakon što je protekom prekluzivnih rokova materijalnog prava prekludiran u svom pravu da traži sudsku zaštitu zbog prestanka ugovora o radu, prihvatanjem svoga statusa za koji smatra da je radni odnos, sve do dana 01.01.2018. godine, kada mu tuženi jednostrano prestaje isplaćivati obaveze iz radnog odnosa bez donošenja bilo kakvog akta ili prekida radnog odnosa, konkludentnom radnjom tuženog u vidu odjavljivanja sa osiguranja, o čemu tužitelj saznaje upravo prestankom primanja plaće dana 01.01.2018. godine, proizilazi da se njegov tužbeni zahtjev za utvrđenje pokazuje neosnovanim jer je, protekom navedenih rokova od 90 dana od dana saznanja da sa tuženom nema zaključen ugovor o radu, kao osnove radnog odnosa, dakle, dana 01.01.2018. godine, ugašeno ne samo njegovo pravo na isticanje zahtjeva već i samo subjektivno pravo, tako da se više ne može utvrđivati nedopuštenost prestanka ugovora o radu kojim je povrijeđeno pravo tužitelja, niti kao prethodno pitanje po tužbi za utvrđenje postojanja pravnog odnosa u vidu radno-pravnog statusa, kako to neosnovano smatra tužitelj, što ima za posljedicu odbijanje njegovog tužbenog zahtjeva u navedenom dijelu.

Kako je protiv presude drugostepenog suda u dijelu odluke po tužbi kojim je u ovome tužba odbačena reviziju izjavio samo tužitelj, u odnosu na koga se, kako je to određeno odredbama člana 230. ZPP, koje odredbe se, saglasno odredbama člana 253. ZPP, na odgovarajući način primjenjuju i u postupku povodom revizije, ne može preinačiti presuda na njegovu štetu, pri čemu je odbacivanje tužbe povoljnije od odbijanja sa tužbenim zahtjevom, imala se poprimiti pravilnom i zakonitom odluka drugostepenog suda kojim je tužba tužitelja u navedenom dijelu odbačena.

Odbačaj tužbe u dijelu za utvrđenje nužno ima za posljedicu odbijanje preostalog dijela tužbenog zahtjeva, čija osnovanost upravo i zavisi od razrješenja osnovanosti tužbenog zahtjeva za utvrđenje, kako je to pravilno odlučeno pobijanom presudom.

Neosnovano tužitelj ostvarenje navedenog revizijskog osnova nalazi u tvrdnjama da tužitelju radni odnos nije prestao na neki od načina propisanih u Zakona o radu, te da se navedeni prekluzivni rokovi materijalnog prava, koji da počinju teći od dana dostave odluke, koja nikad nije izrađena niti dostavljena tužitelju, odnosno od saznanja za povredu iz radnog odnosa, kojih kod tužitelja da nema, već samo saznanja da mu plaća nije isplaćena, niti uplaćivani doprinosi, ne mogu primijeniti, već upravo rokovi iz člana 114. stav 2.. Zakona o radu, iz razloga koje je u potpunosti izložio drugostepeni sud u pobijanoj presudi, koje u cjelosti, uz izloženo, prihvata i revizijski sud, pri čemu se posebno ukazuje, kako slijedi:

Odluke o prestanku radnog odnosa i razlozi za donošenje te odluke se moraju zaposleniku dostaviti u pismenom obliku sa poukom o pravnom lijeku, tako da odluka o prestanku radnog odnosa nema za zaposlenika učinak sve dok mu ne bude uručena u pismenom obliku kada zaposlenik saznaje da je njegov radno-pravni status prestankom radnog odnosa povrijeđen. Izuzetno i otkaz o radu koji nema pismeni oblik može imati za posljedicu prestanak ugovora o radu ukoliko je zaposlenik na temelju takvog otkaza prestao dolaziti na posao, u kom slučaju se takav otkaz ne može smatrati nepostojećim.

Za razliku od prethodno izloženog, u materijalno pravnoj situaciji kakva je u ovoj pravnoj stvari, u kojoj je tužitelj, počevši od Odluke o razrješenju direktora 11.11.2015. godine, znao da njegov radno-pravni status kod tuženog treba riješiti zaključenjem novog ugovora o radu za radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, da je, a nakon što je tuženi prestao s isplatom plaća i ostalih naknada, u četvrtom mjesecu 2018. godine, tražio od tuženog da zaključe novi ugovor o radu, da tuženi to nije htio, negirajući da je tužitelj u radnom odnosu

kod tuženog, a da je tužitelj, saglasno odredbi člana 114. st. 2. Zakona o radu morao u roku od 90 dana od kada je tuženi u 2018. godini odbio zaključenje novog ugovora o radu, odjavljujući tužitelja sa osiguranja, o čemu je riječ u konkretnoj pravnoj stvari, se ima smatrati da je konkludentnom radnjom tuženog, kao poslodavca poprimljeno da tužitelj ne prihvata njegov zahtjev za zaključenje ugovora o radu, te ovim osnovom i prestao raniji ugovor o radu, o čemu se nije ni trebala donositi posebna odluka, kako to neosnovano smatra tužitelj.

Neosnovano tužitelj pobija presudu drugostepenog suda i u pogledu odluke o troškovima parničnog postupka, svođenjem svojih razloga na tvrdnje da uzimajući u obzir da su odluke nižestepenih sudova u dijelu kojim se odlučivalo o tužbenom zahtjevu tužitelja nepravilne i nezakonite, jasno je da je i odluka u pogledu troškova parničnog postupka u cijelosti nezakonita, pa, s obzirom da je tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti osnovan, onda je sud trebao i morao obvezati tuženog da tužitelju nadoknadi troškove parničnog postupka.

Dosljedno navedenom valjalo je reviziju tužitelja, saglasno odredbama člana 248. ZPP-a, odbiti i odlučiti u svemu kao u izreci ove presude.

Odluka o troškovima revizijskog postupka je donesena na osnovu člana 397. stav (1), u vezi sa odredbama člana 383. i 387. ZPP-a, jer tužitelj nije uspio sa revizijom u cijelosti, pri čemu je ocjenjeno da troškovi tuženog u vidu troškova odgovora na reviziju nisu bili potrebni za vođenje parnice.

Predsjednica vijeća
Fatima Imamović, s.r.